

บทที่ ๖

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการศึกษาประโยค ๓ ชนิดในภาษาไทยกับเจตนาของผู้พูด
ในนวนิยาย เรื่อง "โซ่สังคม" ของทมยันตินี้ ศึกษาเจตนาของประโยคชนิดใน
ภาษาไทย ซึ่งปรากฏในนวนิยายเรื่องโซ่สังคมอันได้แก่ ประโยคคำถาม ประโยค
คำสั่ง และประโยคบอกเล่า ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ประโยคคำถาม แบ่งตามรูปภาษาและความหมายได้เป็น ๓ ชนิด

๑.๑ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ แสดงเจตนาได้ต่าง
ดังนี้

ก. แสดงเจตนาถามให้ตอบ ได้แก่ ประโยคคำถามแบบ
ตอบรับ-ปฏิเสธ ซึ่งมีคำหรือกลุ่มคำลงท้ายบอกการถามคือ "หรือ ไหม ใช่ไหม
ไม่ใช่หรือ หรือเปล่า หรือยัง" ประโยคคำถามเหล่านี้ยังสามารถแบ่งได้เป็น ๒
ชนิดย่อย คือ

๑) แสดงเจตนาถามให้ตอบโดยคาดคะเนคำตอบ ได้
แก่ประโยคคำถามแบบตอบรับปฏิเสธซึ่งมีคำลงท้ายบอกการถาม "หรือ" "ใช่ไหม"
"ไม่ใช่หรือ"

๒) แสดงเจตนาถามให้ตอบ โดยไม่คาดคะเนคำตอบ
ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธซึ่งมีคำลงท้ายบอกการถาม "ไหม"
"หรือเปล่า" "หรือยัง"

ข. แสดงเจตนาถามให้ตอบและแสดงเจตนาอื่นแฝง

๑) แสดงเจตนาถามให้ตอบ และแสดงความแปลกใจ
ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธซึ่งมีคำลงท้ายบอกการถาม "หรือ"

๒) แสดงเจตนาถามให้ตอบและแสดงการทักทาย ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "หรือ"

๓) แสดงเจตนาถามให้ตอบและชักชวน ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "หรือ" และ "ใช่ไหม"

๔) แสดงเจตนาถามให้ตอบ และย้ำเตือนความทรงจำของผู้ฟัง ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "หรือ"

๕) แสดงเจตนาถามให้ตอบและขออนุญาตหรือขอสั่งใดสิ่งหนึ่ง ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "ไหม"

๖) แสดงเจตนาถามให้ตอบ และแสดงตนเป็นกลาง ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "หรือเปล่า"

ค) ไม่ได้แสดงเจตนาถามให้ตอบ แต่แสดงเจตนาอื่น ๆ ดังนี้

๑) แสดงเจตนาหยอกล้อ ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "หรือ" และ "ไหม"

๒) แสดงเจตนาประชด ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "หรือ" และ "ไหม"

๓) แสดงเจตนาย้ำข้อมูล ซึ่งตรงข้ามกับความคิดของผู้พูด ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "หรือ"

๔) แสดงเจตนาย้ำความคิดความเชื่อของผู้พูด ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "หรือ" และ "ใช่ไหม"

๕) แสดงเจตนารู้ทันผู้ฟัง ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "ใช่ไหม"

๖) แสดงเจตนาขอร้องหรือสั่งอย่างสุภาพ ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "ไหม"

๗) แสดงเจตนาขู่ ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "ไหม"

๘) แสดงเจตนาเกริ่นนำก่อนบอกเล่า ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธที่มีคำลงท้ายบอกการถาม "ไหม" "หรือเปล่า" และ "หรือยัง"

๑.๒ ประโยคคำถามแบบให้ตอบเพื่อความ แสดงเจตนาได้ต่าง ๆ ดังนี้

ก) แสดงเจตนาถามให้ตอบ ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบเพื่อความที่มีคำไม่ชี้เฉพาะแสดงการถาม คือ ใคร อะไร ทำไม ไหน อย่างไร เมื่อไร เท่าไร ก็

ข) ไม่ได้แสดงเจตนาถามให้ตอบ แต่แสดงเจตนาอื่น ๆ ดังนี้

๑) แสดงเจตนาบอกเล่า ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบเพื่อความที่มีคำไม่ชี้เฉพาะ "ใคร" "อะไร" "ทำไม"

๒) แสดงเจตนาคัดค้าน ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบเพื่อความที่มีคำไม่ชี้เฉพาะ "ใคร" "อะไร" "ไหน" "ทำไม" "อย่างไร" "ก็"

๓) แสดงเจตนาหยอกล้อ ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบเพื่อความที่มีคำไม่ชี้เฉพาะ "ใคร"

๔) แสดงเจตนาโกรธไม่พอใจ ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบเพื่อความที่มีคำไม่ชี้เฉพาะ "อะไร"

๕) แสดงเจตนาเสนอแนะ ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบเพื่อความที่มีคำไม่ชี้เฉพาะ "ทำไม"

๖) แสดงเจตนาทักทาย ได้แก่ ประโยคคำถามแบบตอบเพื่อความที่มีคำไม่ชี้เฉพาะ "ทำไม"

๗) แสดงเจตนาต่อว่า ได้แก่ ประโยคคำถาม
แบบตอบเนื้อความที่มีค่าไม่ชี้เฉพาะ "ทำไม"

๑.๓ ประโยคคำถามแบบให้เลือกเอา แสดงเจตนาได้ดังนี้

ก. แสดงเจตนาถามให้ตอบ

ข. แสดงเจตนาประชด

๒. ประโยคคำสั่ง แสดงเจตนาได้ต่างๆ ดังนี้

๒.๑ แสดงเจตนาสั่ง

๒.๒ แสดงเจตนาขอร้อง

๒.๓ แสดงเจตนาชักชวน

๒.๔ แสดงเจตนาอนุญาต

๒.๕ แสดงเจตนาเสนอแนะ

๒.๖ แสดงเจตนาสอน

๒.๗ แสดงเจตนาเตือน

๒.๘ แสดงเจตนาปลอบ

๓. ประโยคบอกเล่า แสดงเจตนาได้ต่างๆ ดังนี้

๓.๑ แสดงเจตนาแจ้งให้ทราบ แบ่งเจตนาย่อยได้ดังนี้

๓.๑.๑ แสดงเจตนาบอกเนื้อความ

๓.๑.๒ แสดงเจตนาอธิบาย

๓.๑.๓ แสดงเจตนาคาดคะเน

๓.๑.๔ แสดงเจตนาเตือนความจำ

๓.๒ แสดงเจตนาถามให้ตอบ

๓.๒.๑ แสดงเจตนาถามให้ตอบยืนยัน

๓.๒.๒. แสดงเจตนาถามให้ตอบรายละเอียด

๓.๓ แสดงเจตนาบอกให้ทำ

อภิปรายผล

จากการศึกษาประโยค ๓ ชนิด ในภาษาไทยกับเจตนาของผู้พูดในนวนิยายเรื่อง "โซ่สังคมน" ของทมยันตี ผู้วิจัยพบว่ารูปภาษาเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่แสดงเจตนาของผู้พูด ดังนั้นรูปประโยคทั้ง ๓ ชนิด อันได้แก่ ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง และประโยคบอกเล่า สามารถแสดงให้เห็นเจตนาของผู้พูดได้เพียงกว้าง ๆ คือแสดงเจตนาถามให้ตอบ บอกให้ทำ และแจ้งให้ทราบ ส่วนเจตนาย่อยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเจตนาทักทาย เจตนาชักชวน เจตนาขู่ เจตนาขอร้อง เจตนาเตือน เจตนาอธิบาย เจตนาปลอบ ฯลฯ รูปภาษาเพียงอย่างเดียวไม่สามารถบอกเจตนาของผู้พูดได้ ต้องอาศัยความหมายของประโยคและบริบทแวดล้อม เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดผู้ฟัง เหตุการณ์ สถานการณ์ อารมณ์ ความรู้สึก ฯลฯ ช่วยพิจารณาเจตนา เพราะในการใช้ภาษา ผู้พูดอาจจะใช้รูปประโยคแบบหนึ่งแสดงเจตนาอีกอย่างหนึ่งได้ โดยเฉพาะรูปประโยคคำถาม ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้แสดงเจตนาอื่น ๆ ที่มีใช้เจตนาถามให้ตอบมากที่สุด เช่น ประโยคคำถาม "หรือ" อาจใช้ในการทักทาย การชักชวน การหยอกล้อ หรือการประชดก็ได้

อนึ่งผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่าการเลือกใช้คำบอกมาลา คำบอกสถานภาพ ฯลฯ จะช่วยแสดงเจตนาของผู้พูดให้ชัดเจนยิ่งขึ้นได้ เช่น ละ ละคะ ละจ๊ะ จะแสดงเจตนาถามให้ตอบ นะจ๊ะ ชีจ๊ะ จะแสดงเจตนาบอกให้ทำ นะจ๊ะ นะคะ หรือ แสดงเจตนาแจ้งให้ทราบ

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงของเสียง ที่ทำให้การแสดงเจตนาของผู้พูดต่างกันออกไปอย่างละเอียด เช่น หรือ เปลี่ยนเป็น เหรอ วิ เรอะ
๒. ควรมีการศึกษาเรื่องเจตนาของประโยคต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลประเภทอื่น เช่น บทละคร บทภาพยนตร์ ฯลฯ
๓. ควรศึกษาว่าน้ำเสียงทำให้ประโยคแสดงเจตนาต่างออกไปได้อย่างไร
๔. ควรศึกษาว่าประโยคที่ถามอย่างเดียวกัน อาจตอบโดยใช้รูปประโยคต่างกันออกไปได้อย่างไรบ้าง